

Số: 02/2020/QĐST – DS

P, ngày 18 tháng 5 năm 2020

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự
TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ P, TỈNH GIA LAI**

Với thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Võ Thị Thanh Thúy

Thư ký phiên họp: Ông Thủy Sơn Phương – Thư ký Tòa án, Tòa án nhân dân thành phố P, tỉnh Gia Lai

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố P, tỉnh Gia Lai tham gia phiên họp:
Bà Phạm Thị Thanh Trúc – Kiểm sát viên

Ngày 18 tháng 5 năm 2020 tại Tòa án nhân dân thành phố P, tỉnh Gia Lai mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 79/2020/TLST – DS ngày 16 tháng 4 năm 2020 về yêu cầu “**Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự**” theo Quyết định mở phiên họp giải quyết việc dân sự số 02/2020/QĐST –DS ngày 06 tháng 5 năm 2020 gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Bà Đoàn Thị D, sinh năm 1956; Địa chỉ: Hẻm 163 H, phường Đ, thành phố P, tỉnh Gia Lai. Có mặt

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

1/ Anh Ngô Nhật H, sinh năm 1982; địa chỉ: Hẻm 256 C, phường B, thành phố P, tỉnh Gia Lai. Vắng mặt có đơn xin vắng mặt.

2/ Anh Ngô Nhật H1, sinh năm 1985; địa chỉ: 800 D, xã A, thành phố P, tỉnh Gia Lai. Có mặt

3/ Chị Ngô Thị Xuân H2, sinh năm 1990; địa chỉ: 302 T, xã H, thành phố P, tỉnh Gia Lai. Có mặt

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự ngày 24/3/2020, bản tự khai ngày 17/4/2020, các tài liệu chứng cứ khác có tại hồ sơ và tại phiên họp, bà Đoàn Thị D trình bày: Chị Ngô Thị Thùy M là con ruột của bà và ông Ngô Đức P, do di chứng của bệnh sốt huyết màng não lúc nhỏ nên chị không nói được, không biết chữ và không có nhận thức, làm chủ được hành vi của mình, không thể tự mình thực hiện các giao dịch dân sự có

liên quan đến quyền lợi về tài sản và các quyền lợi khác của bản thân mà cần có người giám hộ và hiện bà đang là người trực tiếp nuôi dưỡng, chăm sóc chị M. Ở địa phương chị Ngô Thị Thùy M được xác định là khuyết tật trí tuệ nặng và được nhận trợ cấp hàng tháng là 405.000 đồng. Hiện nay bà đang có nhu cầu thực hiện các giao dịch liên quan đến phần thừa kế của ông Ngô Đức P để trang trải cuộc sống gia đình và nuôi chị Ngô Thị Thùy M nhưng không thể thực hiện được các thủ tục pháp lý do chị M không biết nói, không biết viết, không nhận thức được hành vi của mình. Do vậy bà yêu cầu Tòa án nhân dân thành phố P “*Tuyên bố chị Ngô Thị Thùy M mất năng lực hành vi dân sự*”

Theo bản tự khai ngày 17/4/2020 và tại phiên họp những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan anh Ngô Nhật H và chị Ngô Thị Xuân H2 trình bày: Anh chị đều thống nhất với nội dung trình bày và yêu cầu của mẹ ruột anh, chị là bà Đoàn Thị D. Việc chị Ngô Thị Thùy M lúc nhỏ bị bệnh sốt huyết màng não dẫn đến nay chị không nói được, không biết chữ và không có nhận thức, làm chủ được hành vi của mình, mọi việc đều phải do mẹ ruột là bà Đoàn Thị D chăm lo là đúng sự thật. Nay mẹ ruột anh, chị là bà Đoàn Thị D đang có nhu cầu thực hiện các giao dịch liên quan đến phần thừa kế của cha ruột anh, chị là ông Ngô Đức P để trang trải cuộc sống gia đình và nuôi chị Ngô Thị Thùy M, bản thân anh chị đã từ chối nhận di sản thừa kế nhưng không thể thực hiện được các thủ tục pháp lý do chị M không biết nói, không biết viết, không nhận thức được hành vi của mình. Do vậy anh, chị đều thống nhất đề nghị Tòa án nhân dân thành phố P chấp nhận yêu cầu “*Tuyên bố chị Ngô Thị Thùy M mất năng lực hành vi dân sự*” của bà Đoàn Thị D.

Tại phiên họp người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan anh Ngô Nhật H1 vắng mặt nhưng tại bản tự khai ngày 17/4/2020, Đơn xin vắng mặt ngày 13/5/2020, anh Ngô Nhật H1 cũng thống nhất với nội dung trình bày của mẹ ruột là bà Đoàn Thị D, đề nghị Tòa án nhân dân thành phố P chấp nhận yêu cầu “*Tuyên bố chị Ngô Thị Thùy M mất năng lực hành vi dân sự*”.

Tại phiên họp đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố P có ý kiến như sau: Tòa án đã tuân thủ các quy định của Bộ luật tố tụng dân sự về nội dung và hình thức đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự theo Điều 362 Bộ luật Tố tụng dân sự; Tòa án thụ lý đúng thẩm quyền về loại việc và cấp giải quyết cũng như thủ tục cấp tổng đạt văn bản tố tụng theo quy định tại các Điều 27, 35, 39, 170, 177 và Điều 366 Bộ luật Tố tụng dân sự. Theo đơn yêu cầu của bà Đoàn Thị D, Tòa án nhân dân thành phố P đã tiến hành trưng cầu giám định về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi của chị Ngô Thị Thùy M. Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên kết luận: Chị Ngô Thị Thùy M mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi. Đại diện Viện kiểm sát đề nghị Tòa án căn cứ vào các Điều 27, 149, 361, 362, 366, 369, 370, 377 và Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự; áp dụng Điều 22 Bộ luật Dân sự chấp nhận yêu cầu của bà Đoàn Thị D, tuyên bố chị Ngô Thị Thùy M mất năng lực hành vi dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Pleiku, tỉnh Gia Lai nhận định:

[1] Bà Đoàn Thị D là mẹ ruột của chị Ngô Thị Thùy M yêu cầu tuyên bố chị M mất năng lực hành vi dân sự. Yêu cầu của bà Đoàn Thị D thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án, chị Ngô Thị Thùy M cư trú trên địa bàn thành phố P nên thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thành phố P.

Tại phiên họp anh Ngô Nhật H1 vắng mặt nhưng trong Đơn xin vắng mặt ngày 13/5/2020 anh yêu cầu Tòa án tiếp tục tiến hành phiên họp vắng mặt anh; dựa theo quy định tại khoản 3 Điều 367 Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015 Tòa án quyết định vẫn tiến hành phiên họp.

[2] Theo Giấy xác nhận khuyết tật ngày 14/11/2016 của Ủy ban nhân dân phường Đ, thành phố P, tỉnh Gia Lai, chị Ngô Thị Thùy M được xác nhận là người khuyết tật với dạng khuyết tật trí tuệ mức độ nặng và được lĩnh tiền trợ cấp xã hội là 405.000 đồng/tháng. Chính quyền địa phương nơi chị M cư trú là Ủy ban nhân dân phường Đ cùng các hàng xóm không có quan hệ thân thích với chị M là bà Nguyễn Thị T và ông Huỳnh Văn T đều xác nhận chị Ngô Thị Thùy M có biểu hiện của bệnh thiểu năng trí tuệ.

Bên cạnh đó, Tòa án đã tiến hành trưng cầu giám định pháp y tâm thần với chị Ngô Thị Thùy M tại Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên với hình thức giám định tại phòng khám. Theo Kết luận giám định pháp y tâm thần số 51/KLGĐ ngày 29/4/2020, trình trạng bệnh lý cũng như năng lực hành vi dân sự của chị Ngô Thị Thùy M như sau:

“1.1 Kết luận về y học:

- Hiện tại đương sự bị bệnh: Chậm phát triển tâm thần mức độ nặng (F72 - ICD.10)

2.2 Kết luận về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi:

- Hiện tại đương sự: Mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi”

Như vậy trên cơ sở kết luận pháp y tâm thần, Tòa án nhân dân thành phố P có căn cứ nhận định chị Ngô Thị Thùy M bị bệnh tâm thần không thể nhận thức, làm chủ được hành vi. Vì vậy cần chấp nhận yêu cầu của bà Đoàn Thị D về việc yêu cầu tuyên bố chị Ngô Thị Thùy M mất năng lực hành vi dân sự.

[3] Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Đoàn Thị D phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định của pháp luật.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 362, Điều 363, Điều 365, Điều 366, Điều 367, Điều 370, Điều 371, Điều 372, Điều 376, Điều 377 và Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015;

Áp dụng khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự năm 2015;

Căn cứ Điều 149 Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015 và Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí lệ phí Tòa án

1. Chấp nhận đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự của bà Đoàn Thị D.

- Tuyên bố chị Ngô Thị Thùy M mất năng lực hành vi dân sự.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: **300.000 (ba trăm nghìn) đồng** bà Đoàn Thị D phải nộp toàn bộ nhưng được khấu trừ vào số tiền 300.000 (ba trăm nghìn) đồng tiền tạm ứng lệ phí đã nộp theo biên lai số 0004866 ngày 16/4/2020 của Chi cục Thi hành án dân sự thành phố P, tỉnh Gia Lai. Bà Đoàn Thị D đã nộp đủ tiền lệ phí giải quyết việc dân sự.

Trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra Quyết định, người yêu cầu, những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo lên Tòa án nhân dân tỉnh Gia Lai để yêu cầu giải quyết lại theo thủ tục phúc thẩm. Riêng người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan không có mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo trong hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định giải quyết việc dân sự hoặc quyết định được thông báo, niêm yết.

Nơi nhận:

- Viện kiểm sát nhân dân thành phố P;
- Chi cục thi hành án dân sự thành phố P
- Các đương sự;
- Ủy ban nhân dân phường Đ
- Lưu hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Đã ký

Võ Thị Thanh Thúy